

Keski-Suomen Aikajana IV/2021

Katsaus Keski-Suomen elinkeinoelämän kehitykseen

Yhteenveto kesäkuun 2021 loppuun ulottuvista tiedoista

- Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ripeästi vuoden 2021 alkupuoliskolla. Liikevaihto on lähes 10 % korkeammalla kuin pahimmassa koronakuopassa vuonna 2020, ja saavuttanut kahden vuoden takaisen tason ennen koronaa.
- Päätoimialoista rakentaminen ja kaupan ala ovat kasvaneet vahvasti sekä koko maassa että Keski-Suomessa. Rakentaminen on kasvanut 11,1 % kahden vuoden takaisesta ja kaupan alalla on päästy 9,3 %:n kasvuun. Myös koronasta pahimmin kärsineiden palvelualojen liikevaihto on kasvussa, mutta vuoden 2021 toisella neljänneksellä se alitti edelleen niukasti kahden vuoden takaisen tason. Keski-Suomessa teollisuuden liikevaihdon pudotus käynnistyi jo vuonna 2019. Ripeä nousu on alkanut, mutta kahden vuoden takaiseen verrattuna teollisuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 6,0 % alhaisemmalla tasolla.
- Alkuvuosi 2021 on kääntänyt yritysten yhteenlasketun vientiliikevaihdon nousuun alavireisen vuoden 2020 jälkeen. Keski-Suomen vienti on kuitenkin edelleen 10,3 % jäljessä vuoden 2019 tasosta. Keski-Suomen viennin kasvun veturina on ollut maakunnan suurimmaksi vientisektoriksi noussut teknologiateollisuus. Tuotannon päättyminen UPM:n Jämsän Kaipolan paperitehtaalla heijastuu voimakkaasti vientiliikevaihtoon ja menetyksen kompensoiminen vie aikaa.
- Talouskasvun vauhdittuessa työllisyys on kohentunut selvästi. Yritykset raportoivat jo osaavan työvoiman puutteesta. Vuoden 2021 toisella neljänneksellä Keski-Suomen yritysten henkilöstömäärä oli vain prosentin jäljessä koronakriisiä edeltäneestä ajasta.
- Seuduittain tarkasteltuna yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli vuoden 2021 toisella neljänneksellä yli 10 % korkeammalla kuin edelliskeväänä kaikilla muilla Keski-Suomen seuduilla paitsi Jämsässä. Kahden vuoden takaiseen verrattuna parhaiten menestyivät Saarijärvi-Viitasaaren seutu (kasvua 15,2 %), Jyväskylän seutu (8,3 %) ja Äänekosken seutu (7,4 %).



Yritysten liikevaihdon, viennin ja henkilöstömäärän kehitys 2015-2021/Q2

Kuvioissa esiintyvä trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendisarja on puhdistettu kausivaihtelusta ja satunnaisesta vaihtelusta. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä esim. koronakriisin kaltaisten äkillisten suhdannekäänteiden aiheuttamien muutosten tulkinta voi muuttua kuukausien kuluessa.

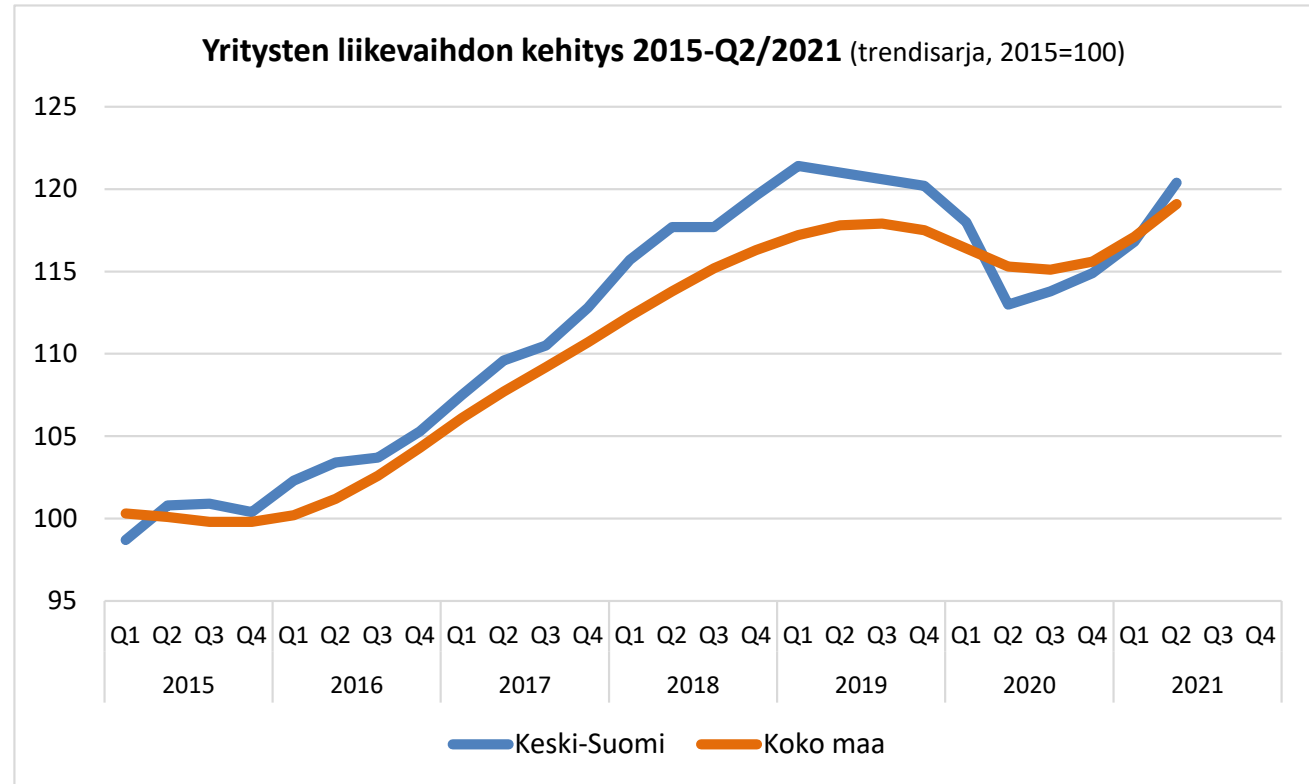
Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Yritysten liikevaihto

Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vahvasti vuoden 2021 alkupuoliskolla. Liikevaihto on lähes 10 % korkeammalla kuin pahimmassa koronakuopassa vuonna 2020, ja saavuttanut kahden vuoden takaisen tason ennen korona-aikaa.

Myös koko maan ja maailmantalouden elpyminen koronakriisistä on jatkunut nopeana. Jatkonäkymien kannalta rokotuskattavuuden nousu on tärkeää – se vähentää koronan riskejä terveydelle ja lieventää talousvaikutuksia.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu-ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	9,6 %	12,9 %
2019/Q2	0,8 %	3,5 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

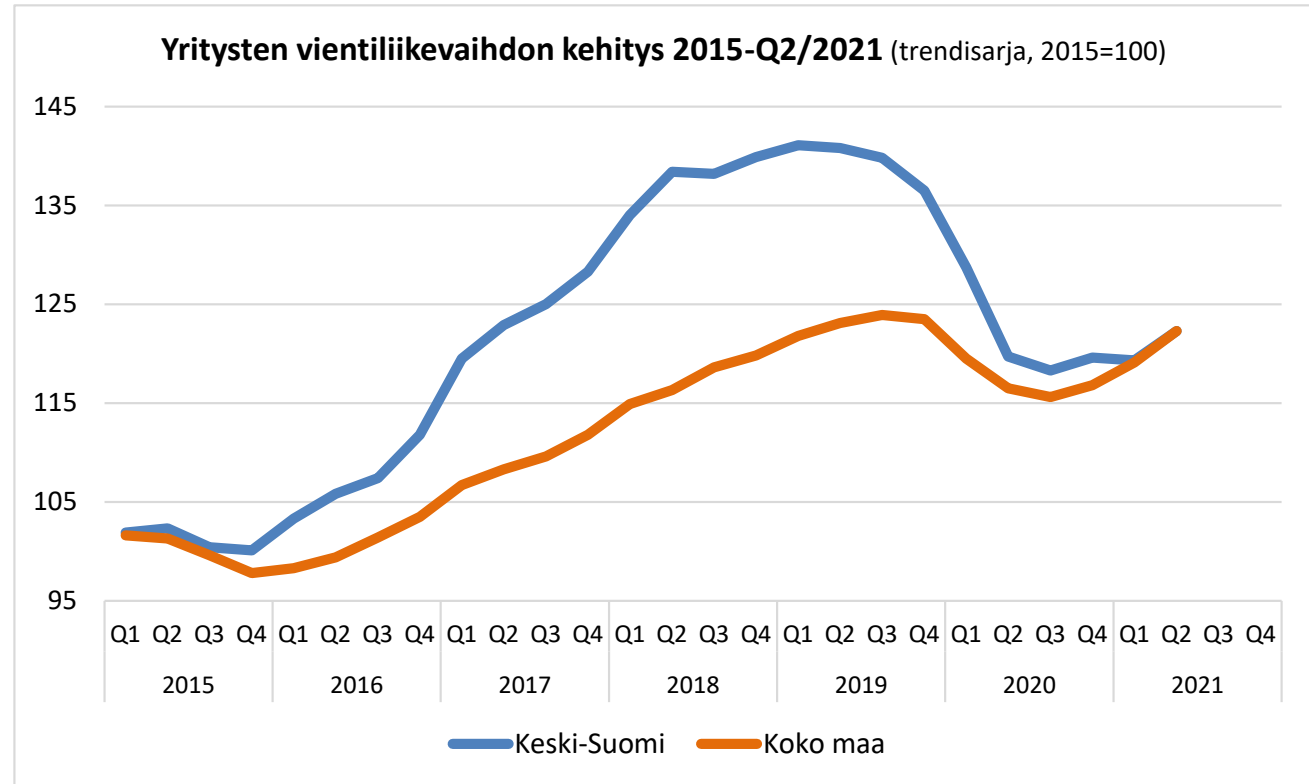
Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Yritysten vienti

Alkuvuosi 2021 on kääntänyt Keski-Suomen yritysten yhteenlasketun vientiliikevaihdon nousuun alavireisen vuoden 2020 jälkeen. Vienti on kuitenkin edelleen 10 % jäljessä vuoden 2019 tasosta.

Tuotannon päättyminen UPM:n Jämsän Kaipolan paperitehtaalla heijastuu voimakkaasti maakunnan vientiliikevaihtoon ja menetyksen kompensoiminen vie aikaa.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	8,5 %	13,4 %
2019/Q2	-10,3 %	1,2 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

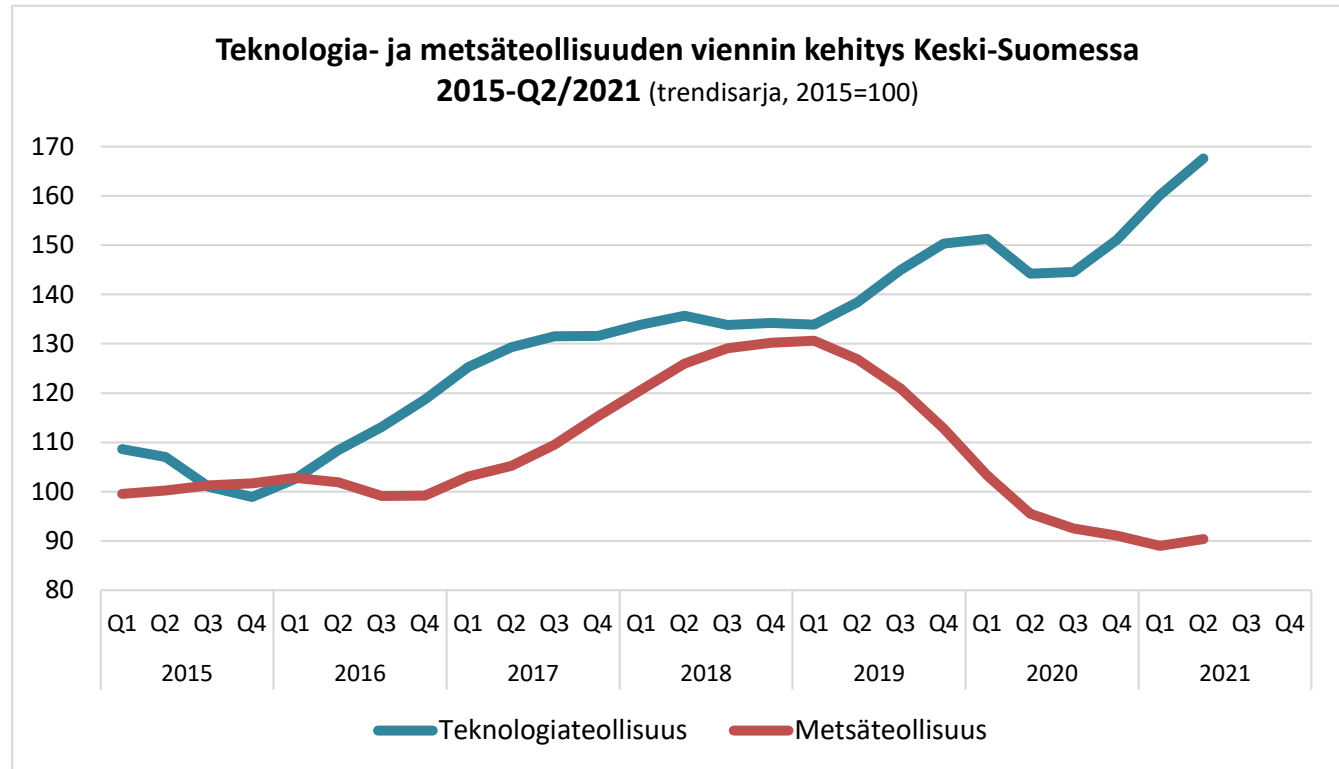
Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Teknologia- ja metsäteollisuuden vienti

Keski-Suomen viennin kasvun vahvana veturina on ollut maakunnan suurimmaksi vientisektoriksi noussut teknologiateollisuus.

Metsäteollisuuden vaikeudet alkoivat vuonna 2019 ja Keski-Suomen tilannetta kärjisti Kaipolan tehtaan lopetus. Kevään 2021 aikana alan yritykset ovat kertoneet hyvästä kehityksestä, mutta Keski-Suomessa metsäteollisuuden vientiliikevaihto on 28 % alhaisemmalla tasolla kahden vuoden takaiseen verrattuna.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu-ajankohta	Teknologia-teollisuus	Metsäteollisuus
2020/Q2	29,9 %	-1,0 %
2019/Q2	28,4 %	-27,9 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

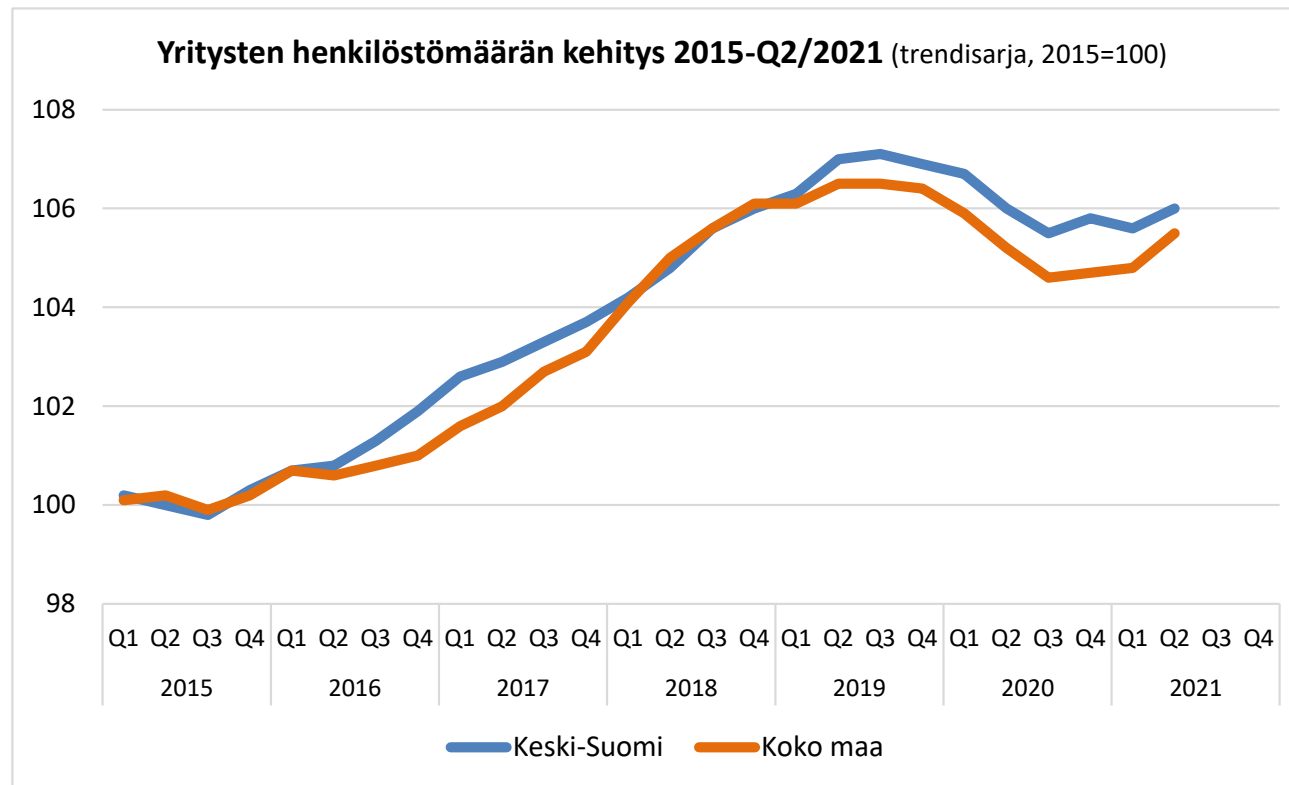
Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Yritysten henkilöstömäärä

Taloukasvun vauhdittuessa työllisyys on kohentunut selvästi. Yritykset raportoivat jo osaavan työvoiman puutteesta. Vuoden 2021 toisella neljänneksellä Keski-Suomen yritysten henkilöstömäärä oli vain prosentin jäljessä koronakriisiä edeltäneestä huipusta.

Samaan aikaan parantuneen työllisyyden kanssa pitkäaikaistyöttömyys on noussut huolestuttavan korkeaksi, millä voi olla pitkäaikaisia heijastuksia talouteen ja yhteiskuntaan.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu-ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	5,2 %	6,2 %
2019/Q2	-1,0 %	-1,4 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Päätoimialojen liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys 2015-2021/Q2

Kuvioissa esiintyvä trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendisarja on puhdistettu kausivaihtelusta ja satunnaisesta vaihtelusta. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä esim. koronakriisin kaltaisten äkillisten suhdannekäänteiden aiheuttamien muutosten tulkinta voi muuttua kuukausien kuluessa.

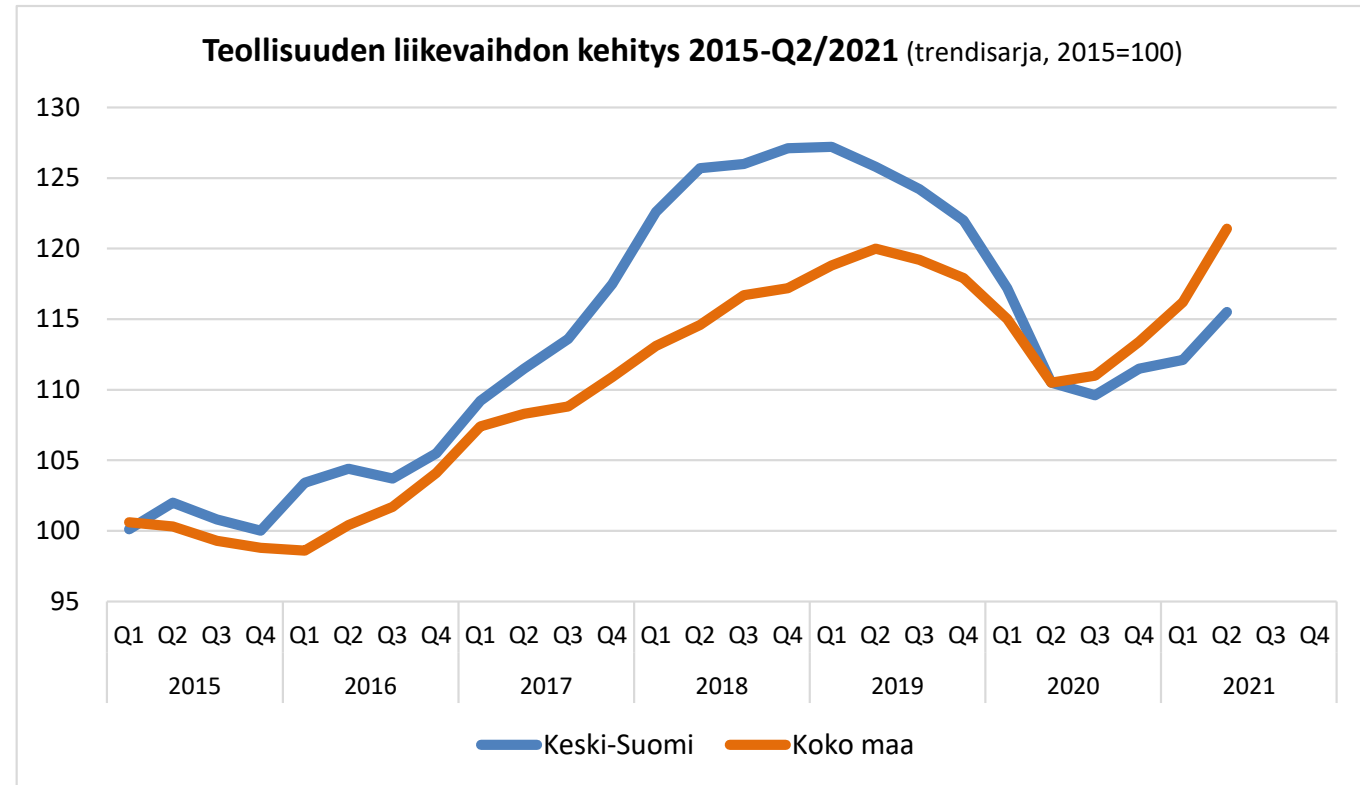
Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Teollisuuden liikevaihto

Keski-Suomessa teollisuuden liikevaihdon pudotus on ollut selvästi koko maata rajumpi. Ripeä nousu on alkanut, vaikkakaan ei ihan koko maan tahdissa. Kahden vuoden takaiseen tasoon on vielä matkaa.

Teollisuudessa maailmantalouden nopea elpyminen, hyvä kysyntä ja vahva tilauskanta enteilevät suotuisan kehityksen jatkuvan.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu-ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	8,4 %	10,8 %
2019/Q2	-6,0 %	1,1 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

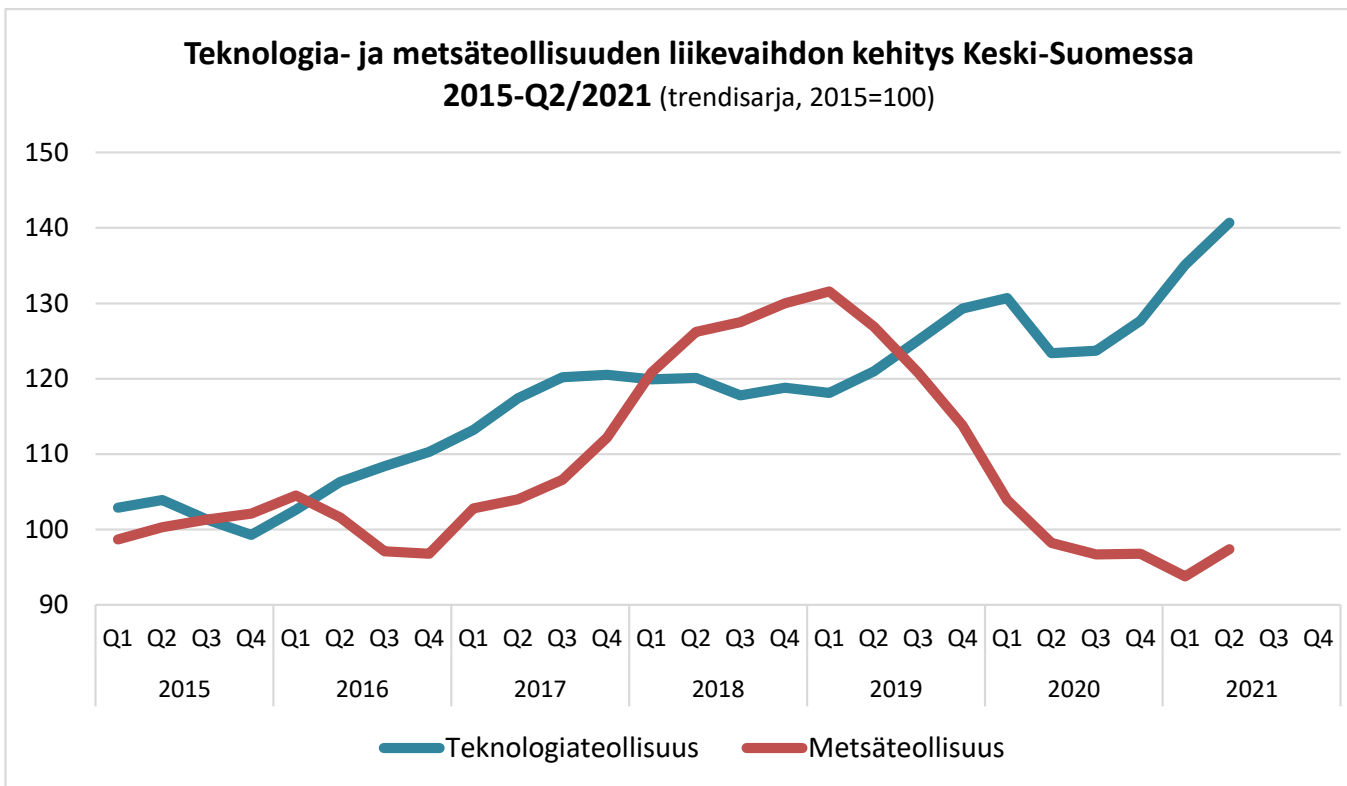
Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Teknologia- ja metsäteollisuuden liikevaihto

Koronan aiheuttama notkahdus teknologia-
teollisuudessa oli pieni ja alan liikevaihto Keski-
Suomessa ylittää jo selvästi koronaa edeltävän kahden
vuoden takaisen tason.

Metsäteollisuuden vahvistunut kehitys (mm.
Äänekoskella reipasta kasvua) peittää Keski-Suomessa
Kaipolan tehtaan lakkauttamisen aiheuttamiin
vaikutuksiin. Maakunnan metsäteollisuuden
liikevaihto oli viidenneksen alhaisemmalla tasolla
koronaa edeltäneestä huipusta.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Teknologia- teollisuus	Metsä- teollisuus
2020/Q2	21,7 %	2,0 %
2019/Q2	19,8 %	-21,6 %

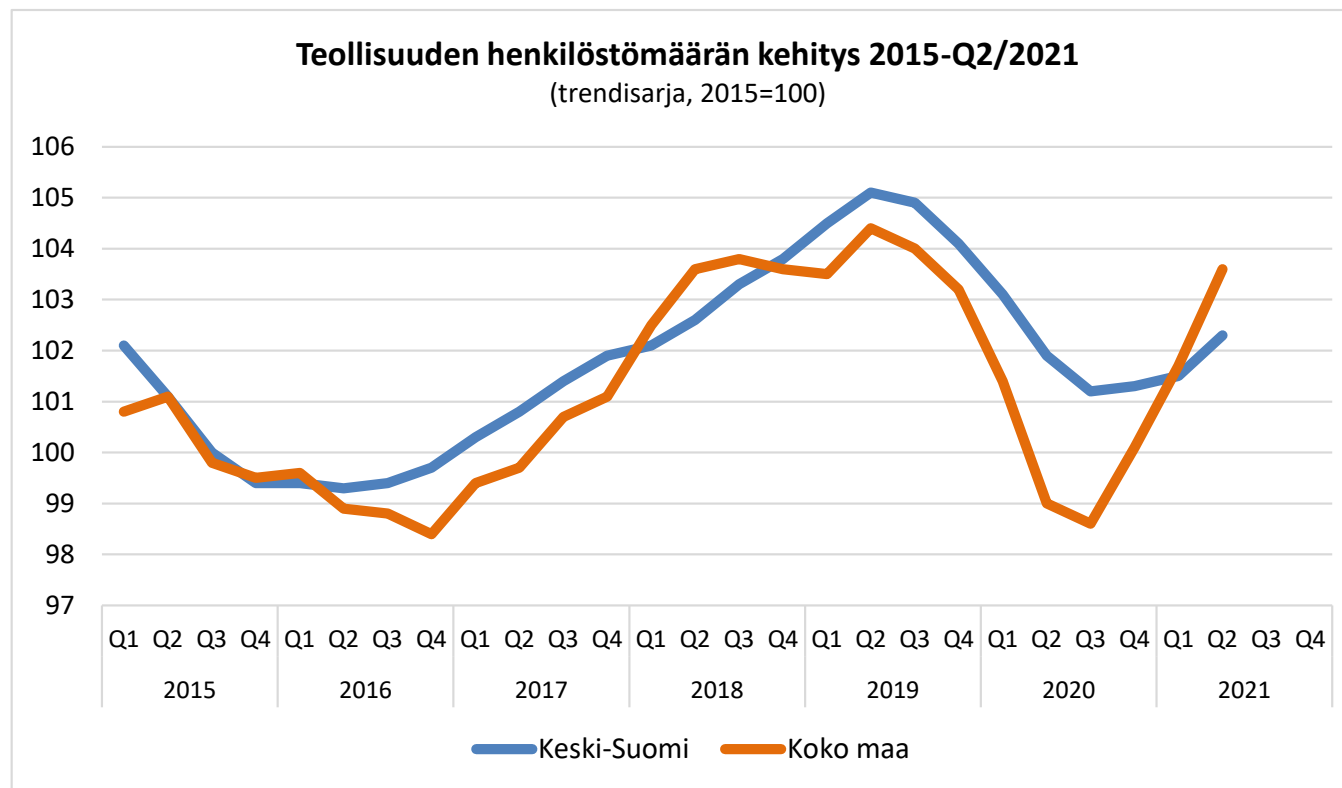


Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Teollisuuden henkilöstömäärä

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	1,3 %	5,7 %
2019/Q2	-3,4 %	-0,6 %



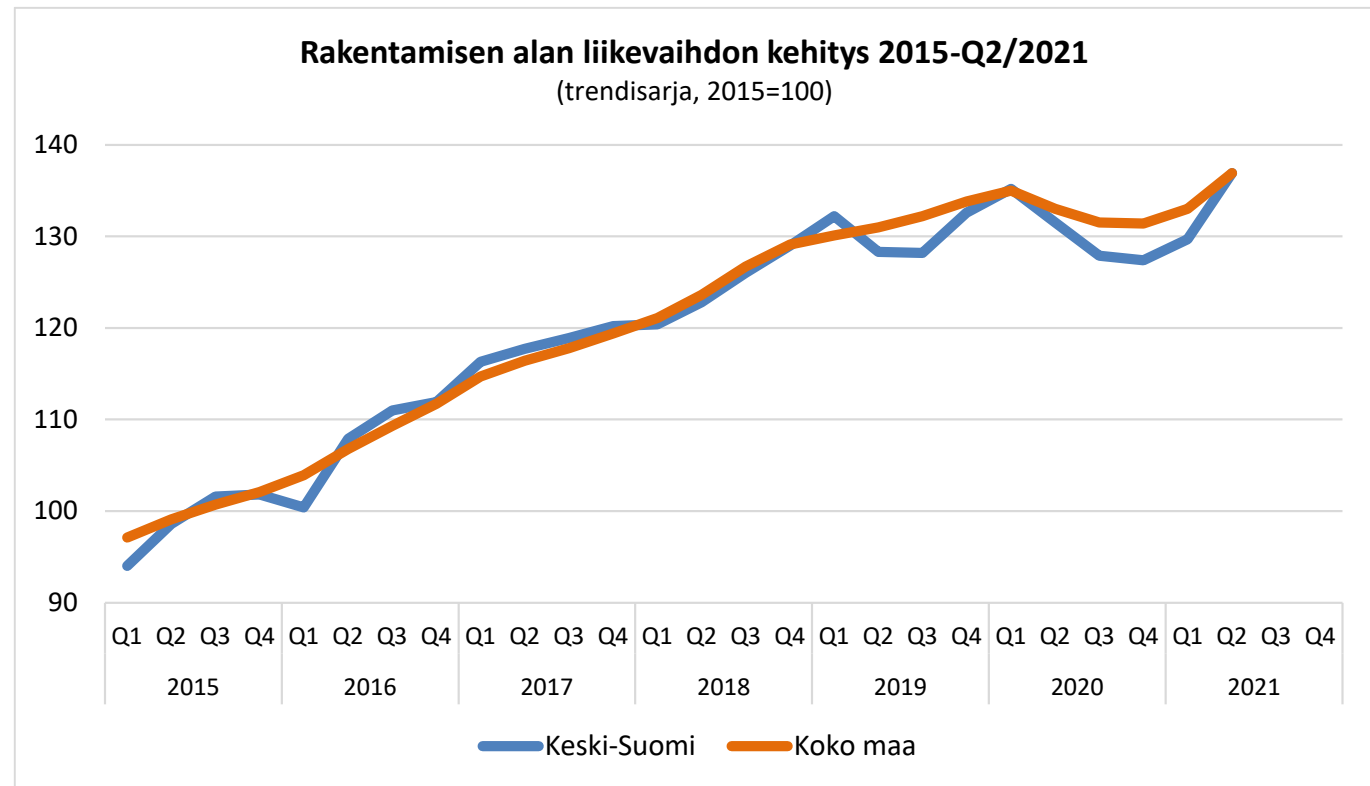
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Rakentamisan alan liikevaihto

Rakentamisen alalla koronavuoden notkahdus on jäänyt taakse ja ala on Keski-Suomessa hyvässä kasvussa, koko maan tahdissa. Suotuisaa kehitystä tukevat teollisuusrakentamisen investoinnit, maarakentaminen sekä Jyväskylän asuntorakentaminen.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	6,2 %	7,1 %
2019/Q2	11,1 %	10,8 %

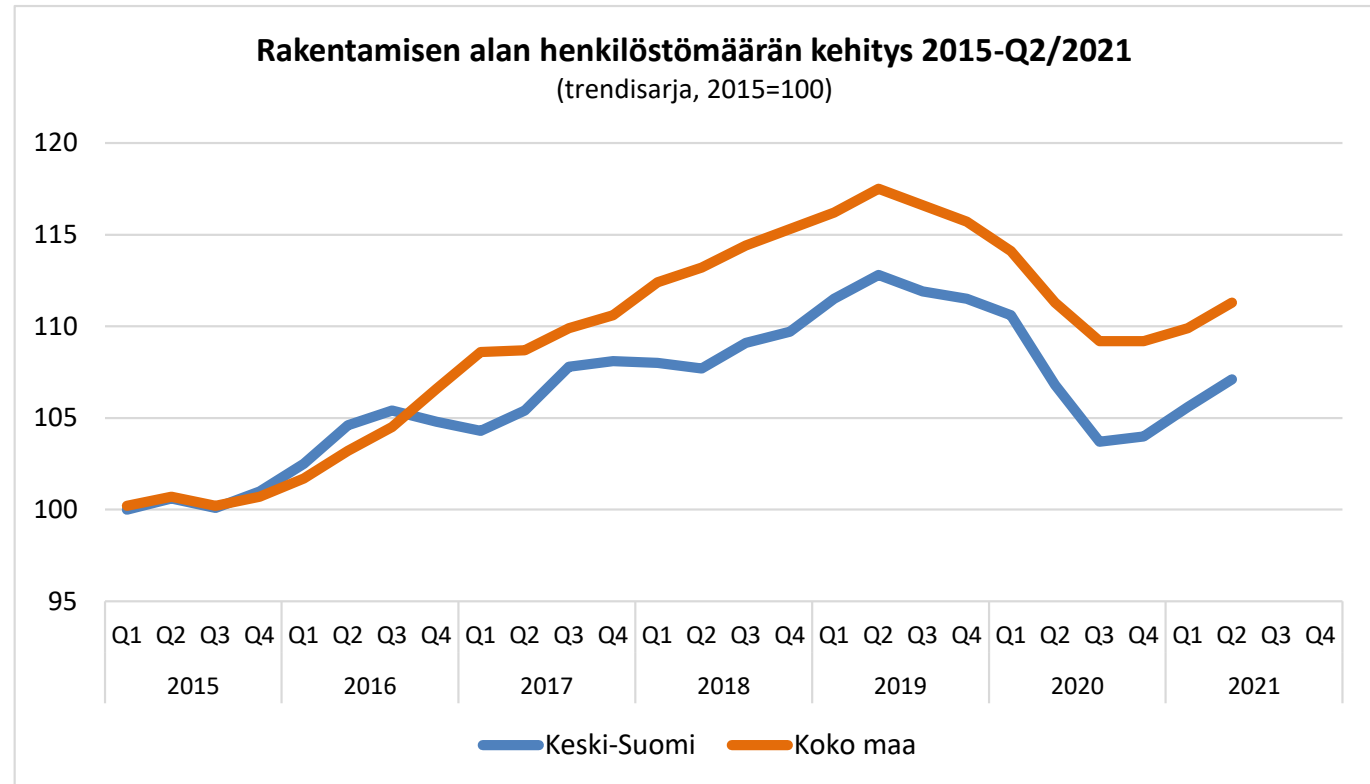


Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Rakentamisen alan henkilöstömäärä

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	1,7 %	1,4 %
2019/Q2	-3,7 %	-4,8 %



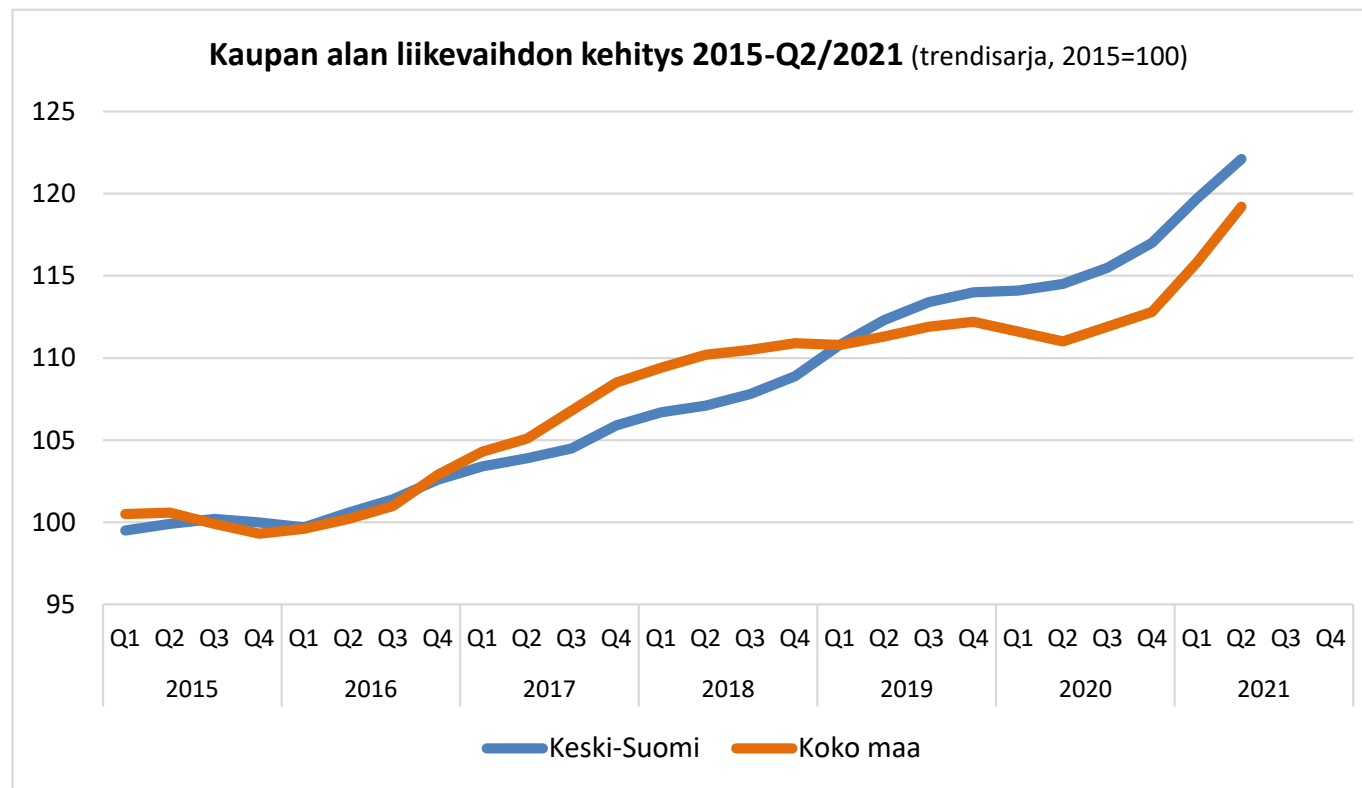
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto

Tukku- ja vähittäiskaupan kokonaisliikevaihtoa koronavuosi ei Keski-Suomessa notkauttanut ja alkuvuonna 2021 liikevaihto kasvoi vahvasti. Korona muokkasi kotitalouksien kuluttamista, mikä on heijastunut kaupan eri sektoreille vaihtelevasti. Keski-Suomessa kaupan ala on pärjännyt koko maata paremmin.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu-ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	12,5 %	13,6 %
2019/Q2	9,3 %	7,9 %

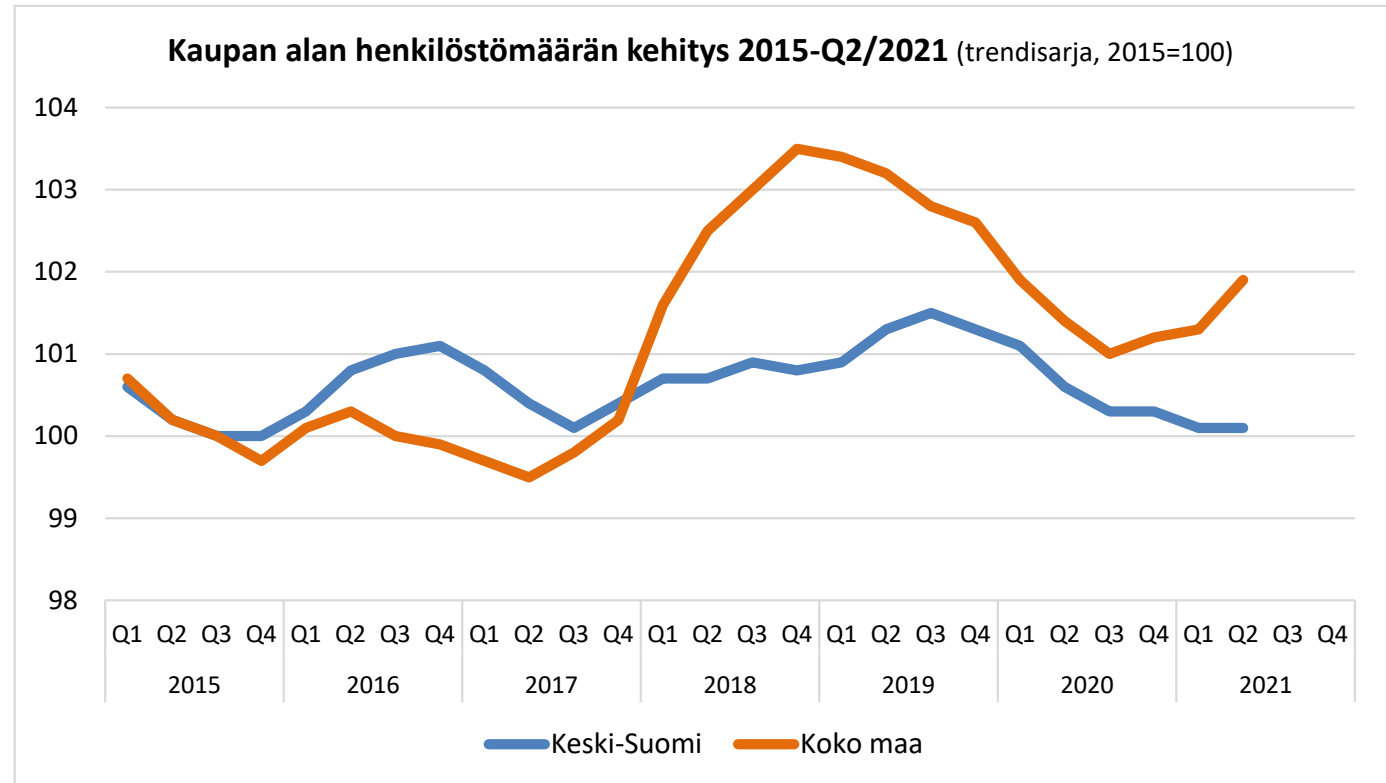


Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Tukku- ja vähittäiskaupan henkilöstömäärä

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	6,2 %	7,0 %
2019/Q2	-1,4 %	-1,2 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Yksityisten palvelualojen liikevaihto

Korona iski erityisen voimakkaasti palvelualoille, jonka liikevaihto romahti huhtikuussa 2020. Myös Keski-Suomessa koettiin voimakas lasku, mutta koko maata maltillisempiana. Palvelualojen liikevaihto vuoden 2021 toisella neljänneksellä alitti edelleen kahden vuoden takaisen tason.

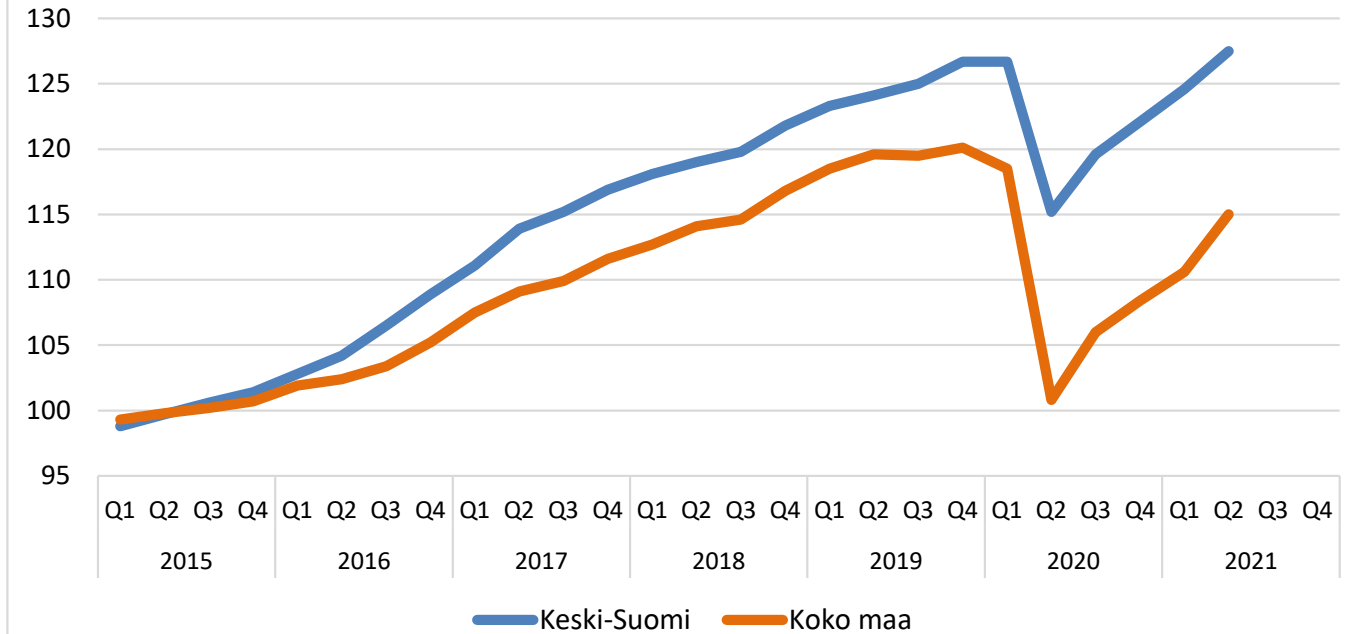
Palvelusektorin sisällä erot ovat merkittäviä. Erityisesti kriisi on näkynyt majoitus- ja ravitsemustoiminnassa, kun taas esimerkiksi osaamisintensiivisissä liike-elämän palveluissa (KIBS) koronan vaikutukset ovat olleet pieniä. Keski-Suomessa matkailualan toipuminen koronasta on käynnissä, mutta kuluvan vuoden toisella neljänneksellä liikevaihdosta puuttui edelleen reilu kolmannes verrattuna kevääseen 2019.

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu-ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	8,3 %	15,1 %
2019/Q2	-1,0 %	-3,8 %

Yksityisten palvelujen liikevaihdon kehitys 2015-Q2/2021

(trendisarja, 2015=100)



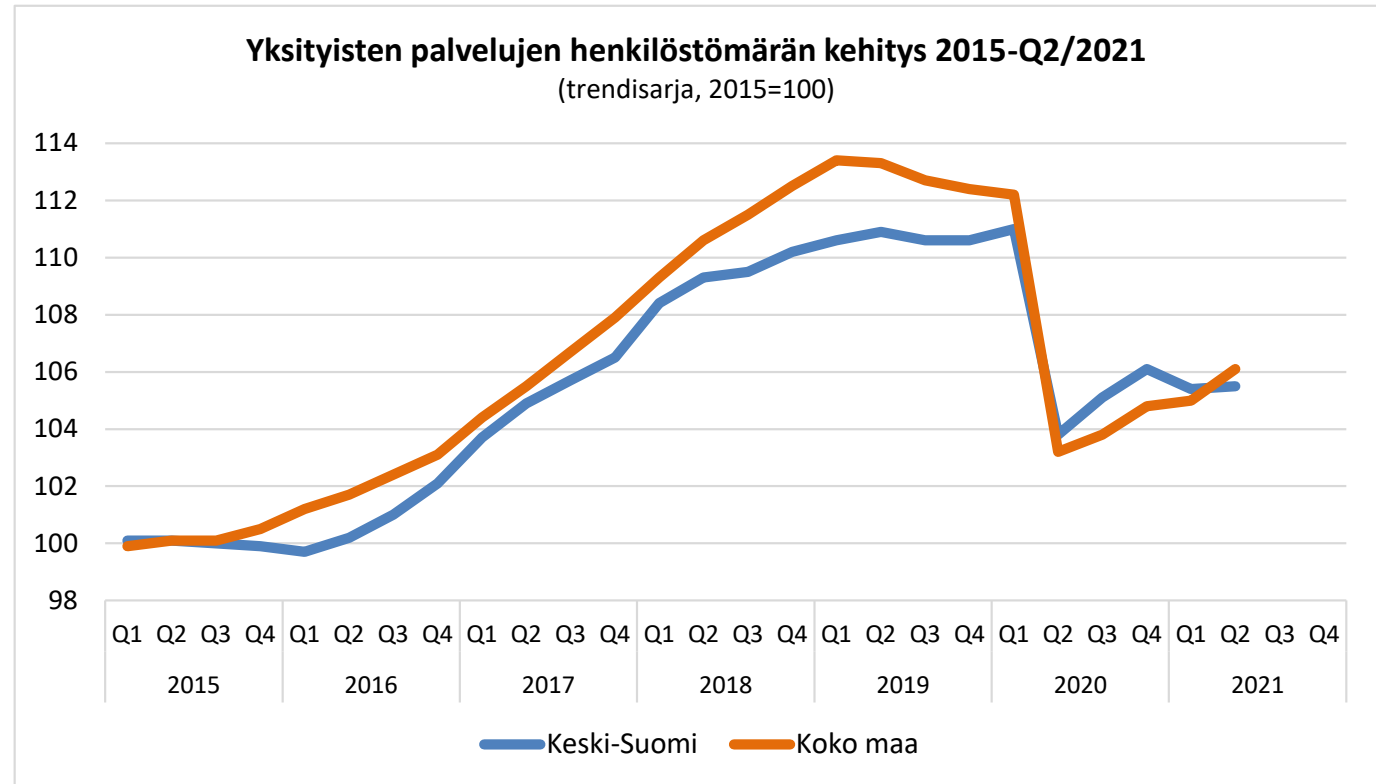
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Yksityisiin palveluihin sisältyy Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta; Informaatio ja viestintä; Kiinteistöala; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta; Taiteet, viihde ja virkistys; sekä Muu palvelutoiminta.

Keski-Suomen Aikajana IV/2021: Yksityisten palvelualojen henkilöstömäärä

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen

Vertailu- ajankohta	Keski-Suomi	Koko maa
2020/Q2	5,5 %	6,6 %
2019/Q2	-5,3 %	-6,3 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

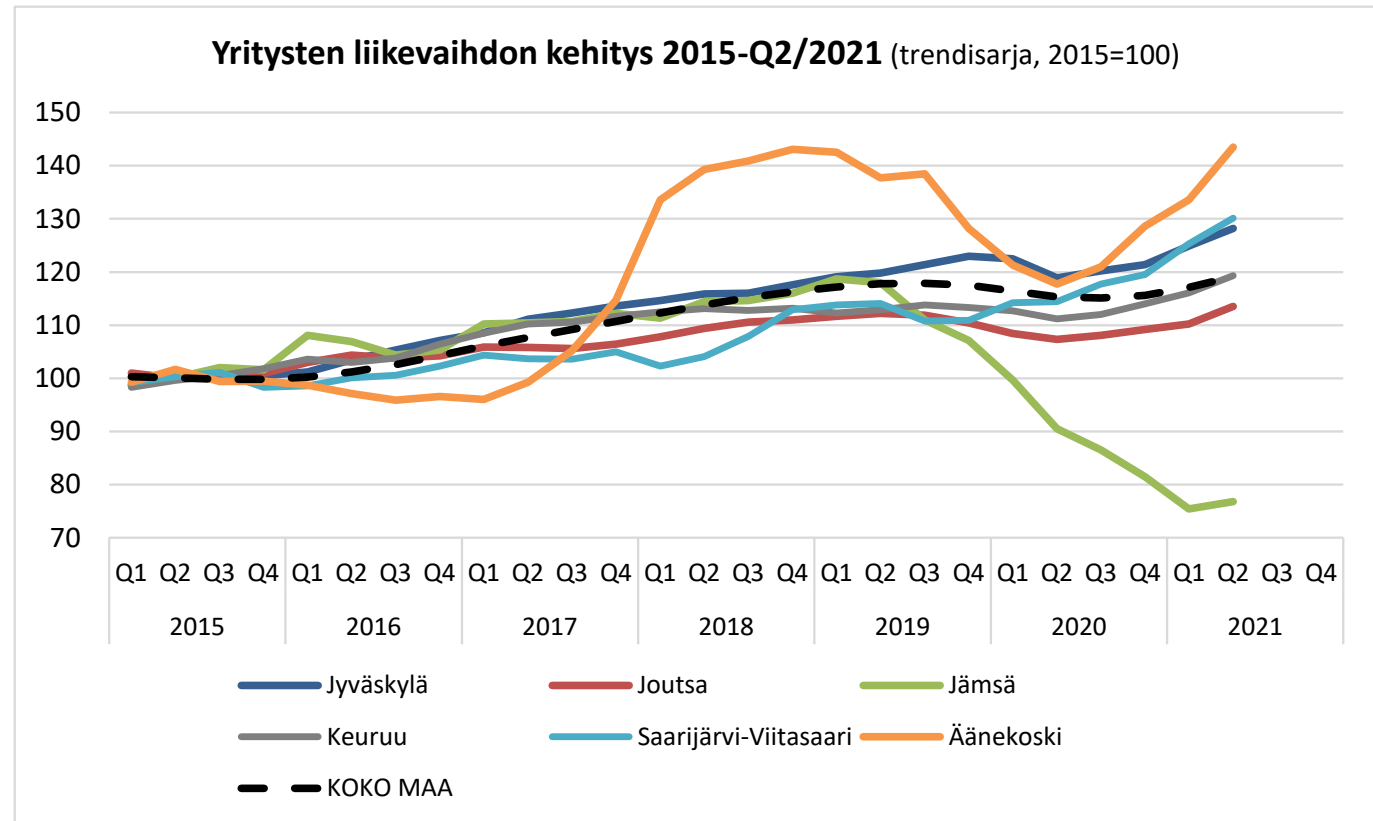
Yksityisiin palveluihin sisältyy Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta; Informaatio ja viestintä; Kiinteistöala; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta; Taiteet, viihde ja virkistys; sekä Muu palvelutoiminta.

Yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys seuduilla 2015-2021/Q1

Kuvioissa esiintyvä trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendisarja on puhdistettu kausivaihtelusta ja satunnaisesta vaihtelusta. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä esim. koronakriisin kaltaisten äkillisten suhdannekäänteiden aiheuttamien muutosten tulkinta voi muuttua kuukausien kuluessa.

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten liikevaihto seuduilla

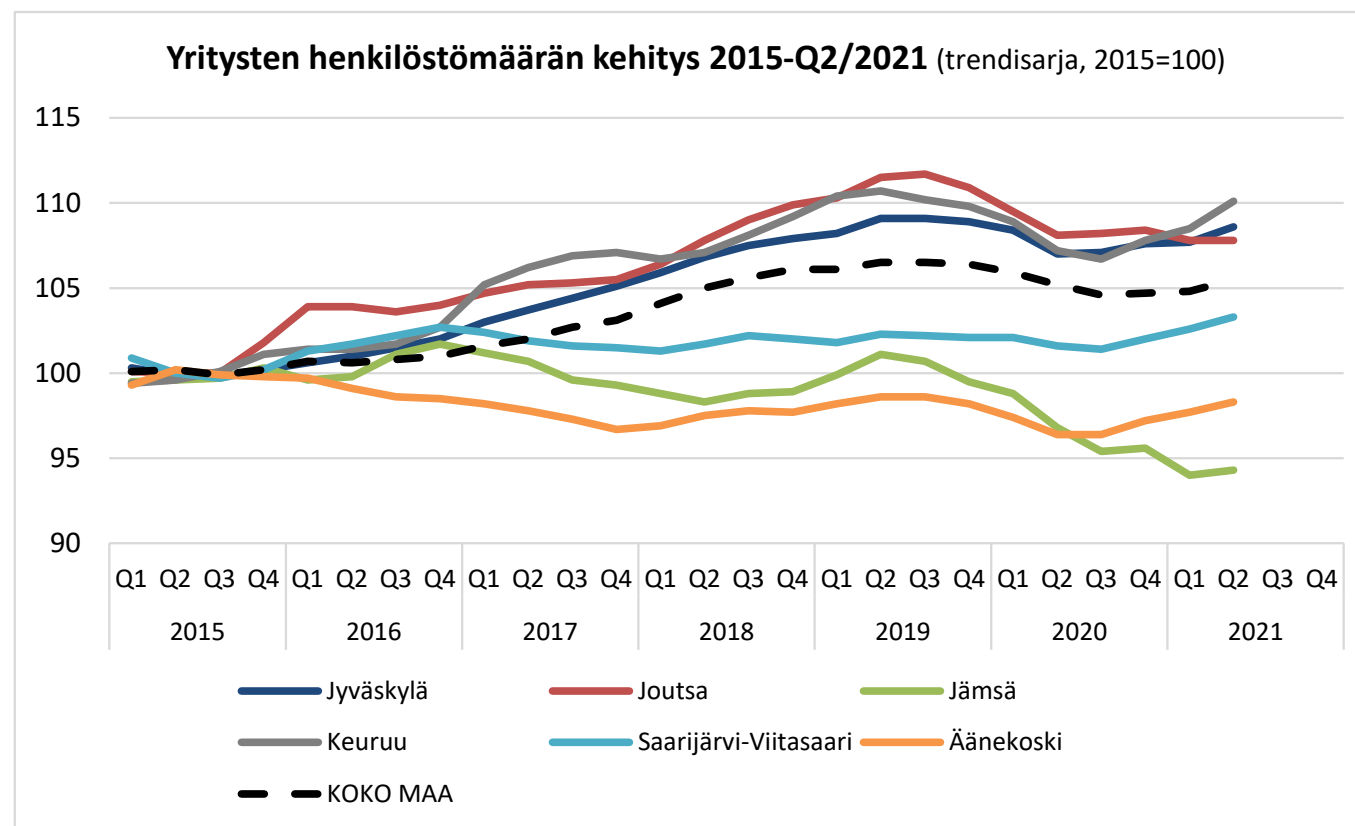
Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen		
	2020/Q2	2019/Q2
KOKO MAA	12,9 %	3,5 %
Jyväskylän sk	11,2 %	8,3 %
Joutsan sk	11,2 %	4,0 %
Jämsän sk	-14,4 %	-36,9 %
Keuruun sk	13,3 %	6,7 %
Saarijärvi-Viitasaaren sk	14,5 %	15,2 %
Äänekosken sk	24,2 %	7,4 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2021: Yritysten henkilöstömäärän kehitys seuduilla

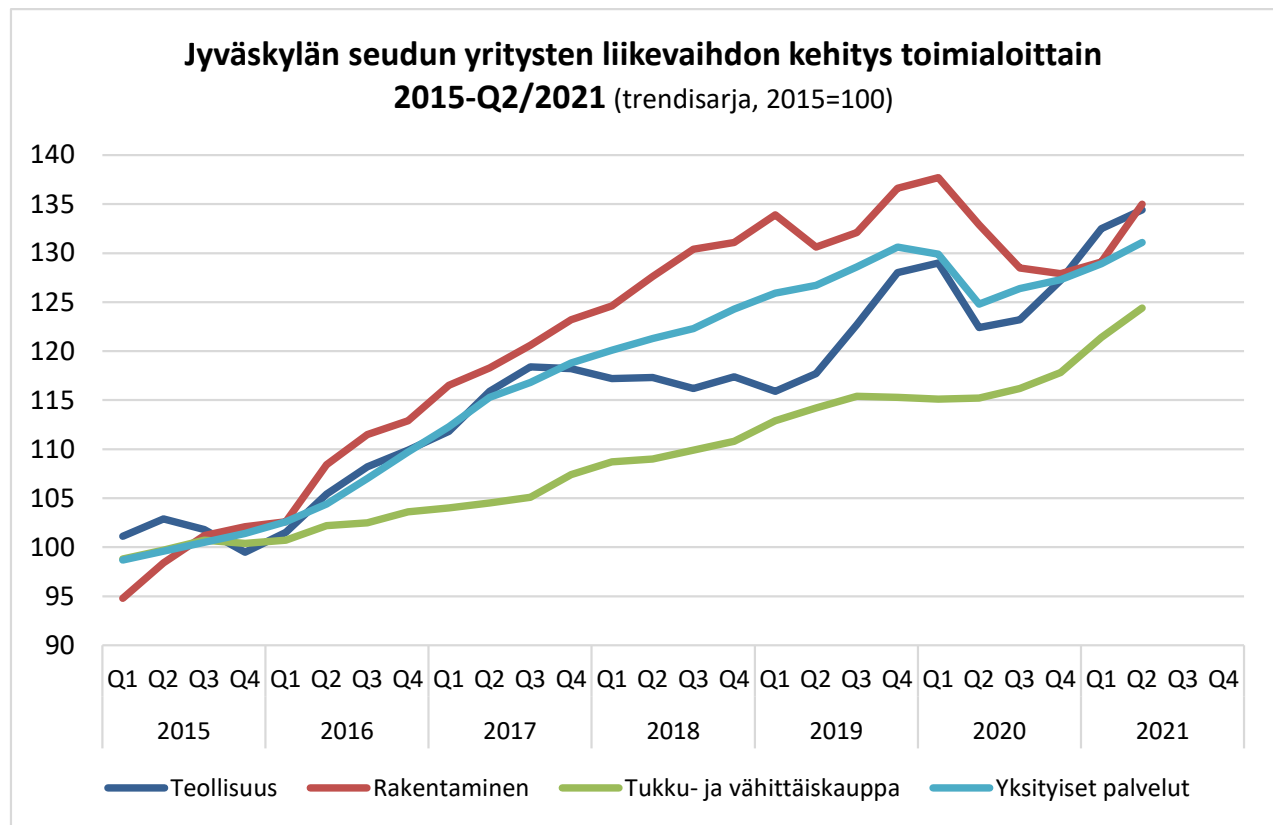
Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen		
	2020/Q2	2019/Q2
KOKO MAA	6,2 %	-1,4 %
Jyväskylän sk	5,9 %	-0,6 %
Joutsan sk	2,4 %	-4,1 %
Jämsän sk	-0,5 %	-8,0 %
Keuruun sk	4,6 %	-0,6 %
Saarijärvi-Viitasaaren sk	4,8 %	1,1 %
Äänekosken sk	5,3 %	-0,2 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2021:
Jyväskylän seudun yritysten liikevaihdon
kehitys päätoimialoittain

Muutos vuoden 2020 ja 2019 vastaavaan neljännekseen		
	2020/Q2	2019/Q2
Teollisuus	15,6 %	17,8 %
Rakentaminen	3,8 %	8,7 %
Tukku- ja vähittäiskauppa	14,5 %	9,9 %
Yksityiset palvelut	7,4 %	0,5 %



Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lisätietoja Keski-Suomen Aikajanasta:

Kirsi Mukkala, Keski-Suomen liitto
kirsi.mukkala@keskisuomi.fi